

HEART
RISK
FACTORS
DISEASES
PREVENTION

હદયરોગના જોખમી પરિબળો

હૃદયરોગ અને લકવો વિશ્વના સૌથી મોટા જીવલેણ રોગ છે, પરંતુ તેને નિવારી પણ શકાય છે.

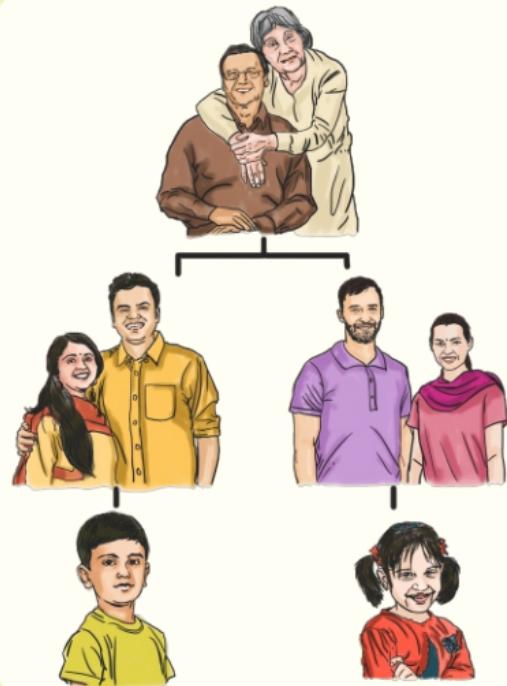

- વિશ્વમાં આશારે ૧૭૫ લાખ લોકો હૃદયરોગને લીધે ૨૦૦૮માં મૃત્યુ પામેલ છે.
- શાહેરમાં હૃદયરોગનું પ્રમાણ ૭-૧૦ % છે.
- ગામડામાં હૃદયરોગનું પ્રમાણ ૩-૫ % છે.
- હૃદયરોગ ને લીધે થતા મૃત્યુઓનાં ૫૦ % થી વધુ ૭૦ વર્ષથી નાની વયના હોય છે.
- હૃદયરોગ વધવાના કારણો
 - (૧) વર્સ્ટીનો વધારો
 - (૨) વધારે લાંબુ આયુષ્ય
 - (૩) જીવનશૈલીમાં બદલાવ
- ભારત દેશમાં લોકોને હૃદયરોગનો હુમલો પણ્ણિમના દેશોના લોકો કરતાં ૫ થી ૧૦ વર્ષ પહેલા આવે છે. દા.ત. પણ્ણિમના દેશોમાં હૃદયરોગ જ્યાદા પણ વર્ષ પછી જોવા મળે છે જ્યારે ભારતમાં ૩૫ થી ૪૦ વર્ષની ઉંમરે જોવા મળે છે. જે ચિંતાજનક છે.
- પુરુષોમાં હૃદયરોગ સ્ત્રીઓ કરતાં ૫ થી ૬ વર્ષ વહેલો આવે છે.

હૃદયરોગના કાબુમાં રાખી ન શકાય તેવા પરિબળો

- આનુવાંશીક :

કુટુંબમાં જો કોઈ પપ
વર્ષથી ઓછી વયના
પુરુષ અથવા દુપ
વર્ષથી ઓછી વયની
સ્ત્રીને હૃદયરોગ
થયેલો હોય તો તેના
કુટુંબીજનોને
હૃદયરોગનું જોખમ
વધે છે.

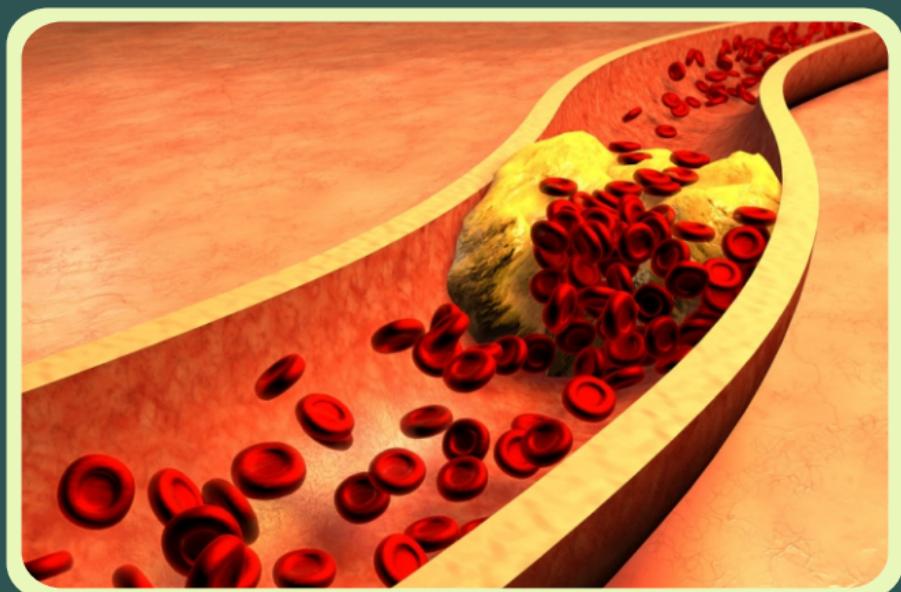
- **ઉંમર :** છપ વર્ષ થી વધારે વયના પુરુષ અને પપ વર્ષ થી વધારે વયની સ્ત્રીને હૃદયરોગનું જોખમ વધારે હોય છે.
- **જાતિ :** સામાન્ય રીતે સ્ત્રીઓમાં પુરુષ કરતા ૧૦ વર્ષ પછી હૃદયરોગ જોવા મળે છે. પરંતુ આ તફાવત ભારત દેશમાં ઘટી ને ૫-૬ વર્ષ છે.
- પોસ્ટ મેનોપોઝલ સ્ત્રીને હૃદયરોગનું જોખમ વધારે હોય છે.
- ગર્ભ નિરોધક ગોળી થી લોહી જડું થવાની શક્યતા વધે છે. જે હૃદયરોગનું જોખમ વધારે છે.

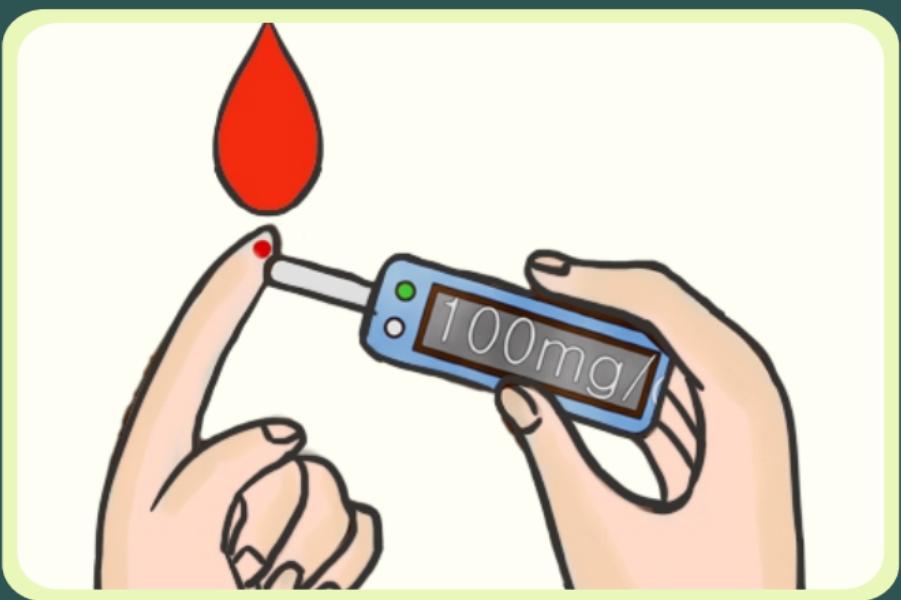
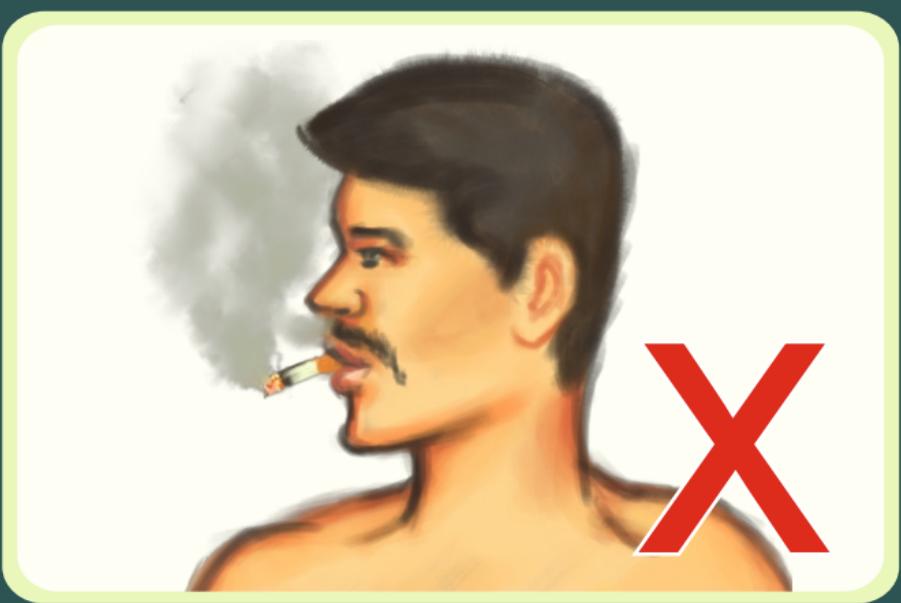

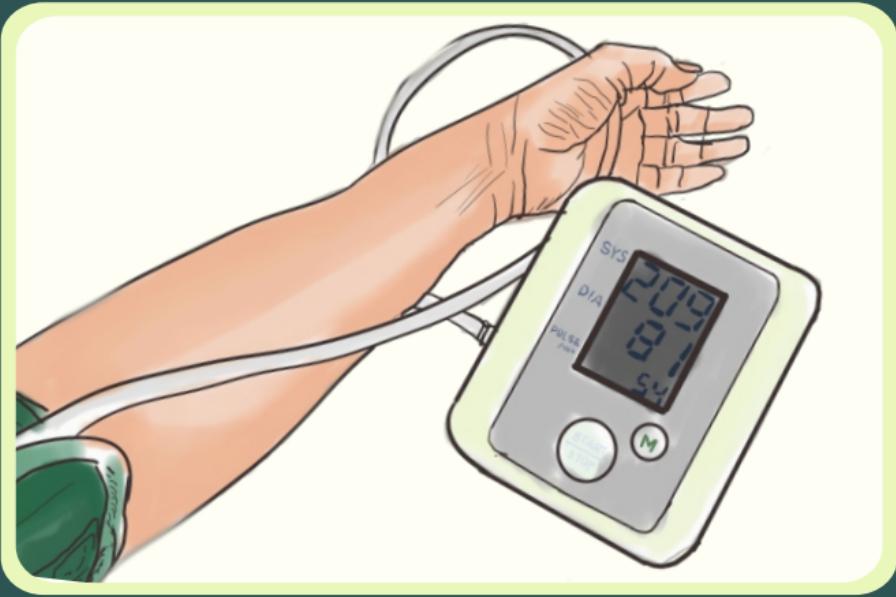
હૃદયરોગના કાલુમાં રાખી શકાય તેવા પરિબળો

- ડાયાબિટીસ
- હાઇપ્લાડ પ્રેશાર
- કોલેસ્ટ્રોલ
- બીડી /તમાકુ / સીગારેટ / દારનું સેવન
- ટાઇપ-એ પર્સનાલીટી અને માનસિક તણાવ
- સ્થૂળતા
- વધુ માત્રામાં ચરબીવાળો ખોરાક જેમ કે ભજુયા, સમોસા, બર્ગર, પીજા, સેવ, સીંગ ભુજુયા
- ખોરાકમાં ફણફળાઈ અને લીલાં શાકભાજુનો અભાવ
- નિયમિત કસરતનો અભાવ
- લોહી જડુ થવાની પ્રકૃતિ
- ઓછુ ભણતર જેને લીધે રોગની સમયસરની સારવારનો અભાવ

ઉપર જણાવેલ પરિબળોમાં બે કરતાં વધારે પરિબળો હોય તો હૃદયરોગના હુમલાની શક્યતા ખુબજ વધી જાય છે.

હૃદયરોગ અને લકવો એ વિશ્વાના
સૌથી મોટા જીવલેણ રોગ છે
પરંતુ તેને નિવારી પણ શકાય છે.

યુ. એન. મહેતા
ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ કાર્ડિયોલોજી એન્ડ રીસર્ચ સેન્ટર
(બી.જી. મેડિકલ કોલેજ, અમદાવાદ સાથે સંલગ્ન)
સિવિલ હોસ્પિટલ (મેડિસીની કેમ્પસ), અસારવા, અમદાવાદ - ૩૮૦ ૦૧૬